

خودمردم‌نگاری، شیوه پژوهشی نوین در توانبخشی و سلامت (بخش دوم)

اعظم نقوی^۱، اسماعیل محمدی^۲

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: هدف از انجام پژوهش حاضر، تجزیه و تحلیل تجارب زندگی خود با محدودیت بینایی به شیوه خودمردم‌نگاری بود.

مواد و روش‌ها: داده‌های مطالعه بر اساس روایت‌های زندگی نویسنده دوم جمع‌آوری شد و طی مصاحبه و یا در فرصت شخصی روایتگر، بر روی فایل‌های صوتی بازگو گردید. این داده‌ها توسط نویسنده اول با روش تحلیل درون‌مایه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: داده‌ها در قالب دو مضمون اصلی «موانع و منابع تاب آوری» به همراه ۶۴ کد دسته‌بندی گردید.

نتیجه‌گیری: فرد دارای محدودیت بینایی، ممکن است در مسیر زندگی خود تاب آوری سطح بالایی را نشان دهد و مانند سایر افراد به موقیت‌های تحصیلی، شغلی و اجتماعی دست پیدا کند، اما برای قرار گرفتن در مسیر تاب آوری، لازم است بر موانع ممکن غلبه کند و منابعش را تقویت نماید.

کلید واژه‌ها: محدودیت بینایی، تاب آوری، خودمردم‌نگاری، پژوهش کیفی

ارجاع: نقوی اعظم، محمدی اسماعیل. خودمردم‌نگاری، شیوه پژوهشی نوین در توانبخشی و سلامت (بخش دوم). پژوهش در علوم توانبخشی ۱۳۹۴؛ ۱۱ (۶): ۴۱۳-۴۱۷.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۷/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۴/۲۴

مطالعه حاضر در پی آن بود که با استفاده از شیوه خودمردم‌نگاری، تجارب نویسنده دوم را از زندگی با نقص بینایی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

مواد و روش‌ها

روش انجام و تکارش این پژوهش، شیوه خودمردم‌نگاری بود. این روش نوعی روایت است که «خود» را درون یک یافته فرهنگی- اجتماعی قرار می‌دهد و توصیف می‌کند^(۴). نویسنده دوم [شخصی] که داستان زندگی او (اتو) نقطه تمرکز این مطالعه است، همان کسی است که تجارت خود (اتو) را توصیف و تفسیر (گرافی) می‌نماید. نویسنده اول در حین تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، سوالات شفاف‌ساز و انکاسی گوناگونی را پرسید که به روایتگر کمک کرد تا داستان خود را کامل سازد. روایات با روش تحلیل درون‌مایه تجزیه و تحلیل شد.

روایت خودمردم‌نگارانه‌ای که دارای روایی است، باید قادر باشد روایت عمیق و صادقانه‌ای را ارایه دهد؛ به این معنی که خواننده احساس کند همان تجارت را زندگی کرده است^(۵). در این پژوهش از تکنیک گزارش‌گیری توسط سایر متخصصان استفاده شد^(۶)؛ بدین صورت که روایات توسط نویسنده مسؤول مورد بررسی دقیق قرار گرفت و نکات مهم آن دوباره در نشستهای چندگانه بررسی شد. همچنین، با استفاده از پیشینه پژوهش و مبانی نظری، سعی گردید که تجارت بیان شده از لحاظ علمی تحلیل شود. به منظور کاهش خطای حافظه در یادآوری وقایع گذشته، روایات

مقدمه

سازمان بهداشت جهانی با استفاده از طبقه‌بندی بین‌المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت، بر اهمیت عوامل اجتماعی ناتوانی تأکید کرده است و معتقد است که مفهوم ناتوانی مفهومی نسبی می‌باشد که در زمان‌ها و مکان‌های گوناگون، معنای متفاوتی دارد^(۱). مدل اجتماعی ناتوانی مبلغ این دیدگاه است که ناتوانی نتیجه داشتن نقص جسمانی، روانی و یا ذهنی نیست، بلکه نتیجه ظلم و تعیضی است که فرد دارای نقص در جامعه تجربه می‌کند. این دیدگاه معتقد است که جامعه باید خود را با شرایط فرد ناتوان تطابق دهد نه بر عکس^(۲). Watson و Shakespeare در نظر نگرفته است که برخی از موانع لزوماً توسط محیط ایجاد نشده‌اند، بلکه عواملی مانند هوش کم که مانع یافتن شغل سطح بالا می‌شود، عاملی نیست که بتوان از آن چشم‌پوشی نمود^(۳). با این حال، این واقعیت که افراد دارای محدودیت بینایی حتی در کشورهای پیشرفته از تحصیلات عالیه باز می‌مانند، بیانگر این نکته است که شاید در محیط‌های تحصیلی و شغلی، تغییراتی متناسب با نیازهای افراد دارای محدودیت بینایی مورد نیاز باشد. از آن جا که بیشتر مطالعات در حیطه توانبخشی و سلامت توسط افرادی صورت گرفته است که گرچه در زمینه مورد پژوهش متخصص بوده، اما تجربه ناتوانی و معلولیت را نداشته‌اند؛ مطالعات علمی که توسط افراد مبتلا به نوعی ناتوانی در زمینه زندگی و تجارب‌شان صورت می‌گیرد از ارزش والایی برخوردار است. با این دیدگاه،

Email: az.naghavi@edu.ui.ac.ir

۱- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
۲- کارشناس ارشد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
نویسنده مسؤول: اعظم نقوی

ترم سه به بعد برای این که مزاحم هم‌اتاقی‌ها نباشم، با هدفون درس می‌خواندم و بعد از ۸ تا ۱۰ ساعت استفاده از هدفون، دچار سردرد می‌شدم. سعی می‌کردم بیش از آن که به دنبال رقابت و معدل باشم، مهارت‌آموزی داشته باشم. مرکز نایابی‌ان هم منابع را برای من می‌خواندند. هرچه حمایت بالاتر می‌رفت، معدل من نیز بالاتر می‌رفت.

دوره پنجم: تحصیلات تكمیلی

کارشناسی ارشد برای من مجوز کار کردن بود و من تشنۀ کار بودم. یک سالی که از دانشگاه دور بودم، تجارت خوبی کسب کرده بودم. متوجه شدم که در بازار کار، مهارت بیش از هر چیز دیگری راهگشا است. بنابراین، همیشه سعی داشتم مهارت‌های خود را گسترش دهم، روز دفعاً سپار شیرین و خاطره‌انگیز بود. همه کسانی که به من لطف داشتند، آمده بودند. از این که در نهایت توانسته بودم پدر و مادرم را از صمیم قلب خوشحال کنم، رضایت وصف‌ناشدنی داشتم.

دوره ششم: مسیر شغلی

از ترم ششم دوره کارشناسی شروع به کار در یک مرکز توانبخشی کردم. با اعتماد به نفسی که پیدا کردم، کارگاه‌های مختلف در مدارس، شهرداری و نیروی انتظامی برگزار نمودم. هم‌زمان در مراکز مشاوره شروع به کار کردم. موافقی مثل عدم اعتماد اطرافیان و مسؤولین به توافقی‌های افراد دارای محدودیت، عدم دسترسی به مراکز مختلف و عدم آگاهی از وجود مراکز مرتبط شغلی، سرعت حرکت من در مسیر شغلی‌ام را کند کرد، اما در کنار این دشواری‌ها یک سری عوامل شامل عشق من به شغل، تمرین مهارت‌های شغلی در زندگی شخصی، استفاده از سایر حس‌هایم، عدم مقایسه خود با دیگران، عدم اکراه نسبت به کمک گرفتن از دیگران و استفاده از شیوه که روابط حمایتی و اجتماعی، به من کمک کرد تا در مسیر شغلی‌ام رشد کنم، حمایت خانوادگی در حد معقول از عوامل بسیار مهم در پیشرفت من بود.

از تجزیه و تحلیل روايات بیان شده به شیوه تحلیل درون‌مایه، تعداد ۶۴ به دست آمد که در دو مضمون اصلی «موانع و منابع تاب‌آوری» دسته‌بندی گردید.

موانع تاب‌آوری موانع محیطی

الف. جهت‌یابی: در تمام دوره‌ها یکی از مسایل اساسی و محدود کننده برای راوی، موضوع جهت‌یابی بود. همان‌گونه که وی اشاره کرد، به دلیل ثانویه بودن نایابی‌اش، مهارت‌های ناکافی جهت‌یابی و نبود افراد یاریگر رسمی، تا حد مشکلاتی برای وی ایجاد شده بود.

ب. سازگاری با محیط جدید: در دوره دوم، ورود به مدرسه نایابی‌ان و سازگاری با تقاضاها و خواسته‌های محیط نایابی‌ان، مشکلاتی را برای وی ایجاد می‌کند. ورود به دانشگاه و نیاز به درجات استقلال بالا در زمینه جهت‌یابی، مطالعه و پژوهش از جمله موارد نمایان شده در زمینه مسایل مربوط به سازگاری بود و در هر محیط شغلی جدید، وی بیش از سایر افراد مجبور به اثبات توافقی‌های خود به اطرافیان بود.

ج. عدم هماهنگی محیط با امکانات مورد نیاز: از اواخر دوره اول به بعد، نویسنده همواره در دسترسی به منابع درسی با فرمت مناسب دچار مشکلاتی بود. همچنین، در بخش پایانی روايات، به نامناسب بودن ساختار فیزیکی محیط

توسط خواهر روایتگر مورد مطالعه قرار گرفت. به منظور حفظ مسایل اخلاقی، تمام نامها و اسمی مکان‌هایی که ممکن بود رازداری را در معرض خطر قرار دهد و یا هویت فرد یا سازمانی را افشا کند، از متن گزارش‌ها حذف شد و تنها به کلماتی مثل دوستان یا استادان اکتفا گردید. تنها فردی که هویت او در مقاله فاش شده است، خواهر نویسنده می‌باشد که این متن را ملاحظه نمود و افشا شدن هویتش را بلامانع دید.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در دو حیطه اصلی «روايات بیان شده» و «مضمون‌های به دست آمده بر اساس تحلیل روايات بیان شده» قابل دسته‌بندی بود.

دوره اول: من متفاوتم

از همان کودکی احساس می‌کردم که با پچه‌های دیگه متفاوتم. حس می‌کردم که محدودترم، اما نمی‌دونستم دلیلش چیه. وقتی شیطنت و بازی می‌کردم، خطای داشتم. در نقاشی کشیدن مشکل داشتم. پیشکان زیادی گفتند که یک مشکل ارثی دارم، اما تشخیص بیماری برای من داده نشده بود. با وجود تمام محدودیت‌ها، در تمام سال‌های تحصیل به دلیل حمایت‌های خواهرم، معدل بسیار بالایی داشتم.

دوره دوم: ورود به دنیای جدید

نگرانی والدینم را می‌دیدم و سعی می‌کردم این حس بد را با درس خواندن جبران کنم. همیشه جزء ۱۰ نفر اول کلاس بودم. با راهنمایی معلم وارد مدرسه ایاپیسر و به طور رسمی وارد دنیای نایابی شدم. رقابت با نایابی‌انی که سال‌ها در آن مدرسه درس خوانده بودند، سخت بود. این مدرسه پنجه‌های جدیدی از جمله آشنایی با کتاب‌های صوتی، خط بریل و آشنایی با ورزش نایابیان و گلبال را به رویم باز کرد. دبیرستان را با برچسب رسمی نایابیا در مدرسه عادی و با معدل بالا پشت سر گذاشت. آرام آرام شروع به استفاده از عصا کردم و به اهمیت ابزاری آن پی بردم. در دبیرستان امکانات بهتری داشتم و معلم کمکی از طرف آموزش و پژوهش استثنایی، حامی معنوی و تحصیلی بسیار مهمی بود.

دوره سوم: به سوی موقیت

با شرکت در کلاس کنکور و روزانه ۷ تا ۸ ساعت تست‌خوانی خانواده، با رتبه سه رقمی قبول شدم. جلسه کنکور استرس زیادی به من وارد کرد. مکان مناسبی نداشتم، صدای خش خش برگه‌ها و صدای محیط مخل تمرکز من بر صحبت‌های منشی بود. زمان نیز مناسب نبود. با راهنمایی معلم تلقیقی ام، در اولین رشته انتخابی ام یعنی رشته مشاوره قبول شدم.

دوره چهارم: مدل یا مهارت؟

در دانشگاه احساس می‌کردم در محیط بزرگی تنها رها شده‌ام. پیاده‌روهای خلترنک با پستی و بلندی‌های غیر استاندارد، رفت و آمد را دشوار می‌کرد. از مسایل ساده‌ای مثل پیدا کردن سرویس بهداشتی، آشپزخانه، اتاق‌ها و رفتن به سوی اتوبوس‌ها در ازدحام جمعیت، استرس داشتم. من جهت‌یابی خوبی ندارم. از طرف دیگر، شخصی که مسؤول یاری رسانی در زمینه جهت‌یابی و آموزش‌های لازم به بجهه‌های نایابیا باشد، وجود ندارد و بچه‌ها به طور خودجوش به یکدیگر کمک می‌کنند. علاوه بر مشکل جهت‌یابی، برخورد استادان نائنا و گاهی آشنا با نایابی‌ان، وقت کم امتحانات، یافتن منشی و خواهش از دیگران برای تولید کتاب صوتی چالش‌هایی بود که همواره احساس استقلال را تهدید می‌کرد. از

بحث

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که فرد دارای محدودیت بینایی، برای قرار گرفتن در مسیر تاب‌آوری، لازم است بر موانع ممکن غلبه کند و متابعش را تقویت نماید. موانع محیطی و روان‌شناختی عنوان شده شامل جهت‌یابی، سازگاری با محیط جدید، عدم هماهنگی محیط با امکانات مورد نیاز، وابستگی، احساس آسیب‌پذیری، واکنش سوگ و استرس و منابع محیطی و روان‌شناختی عنوان شده نیز شامل سرمایه اجتماعی، عدم حمایت بیش از اندازه، احساس کنترل و قدرت، نگرش مثبت به خود، پشتکار و امید بود.

نتایج اندک تحقیقات انجام شده در زمینه تاب‌آوری و ناتوانی نشان داده‌اند که عوامل محیطی مانند عوامل اجتماعی، حمایت خانوادگی، شرایط زندگی، وضعیت اقتصادی، وضعیت اشتغال و مهارت‌های ارتقاًی در کاهش یا افزایش تاب‌آوری افراد داری ناتوانی تأثیرگذار می‌باشد. افرادی که از چنین منابعی برخوردار هستند، می‌توانند با وجود شرایط نامناسب، تعادل خود را در زندگی حفظ کنند و زندگی سالمی داشته باشند (۷-۹) که این نتایج با یافته‌های پژوهش حاضر مشابه‌ت‌داشت.

بسیاری از پژوهش‌ها گزارش کرده‌اند، دانشجویان دارای ناتوانی که مجهز به مهارت‌های دفاع از حقوق خود هستند، می‌توانند در مورد تأثیر محدودیت بر پیشرفت‌شان با دیگران صحبت کنند و آن‌ها را از میزان توانایی‌هایشان آگاه سازند (۱۰-۱۲)، در پژوهش حاضر نیز روایتگر عنوان کرد که بارها تلاش کرده است تا دیگران را نسبت به وضعیت خود آگاه سازد و نتایج مشابی از این راهکار به دست آورده است.

نتایج تحقیق Dunn بیان نمود که علاوه بر عوامل محیطی، عوامل فردی همچون جنس، وضعیت سلامتی، سبک زندگی، تحقیقات، سن، ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌های مقابله‌ای و وضعیت اشتغال نیز در نوع واکنش فرد به ناتوانی اهمیت فراوانی دارد (۷). برخی از عوامل ذکر شده در دیدگاه Dunn (۷) به خصوص در زمینه مهارت‌های مقابله‌ای، در یافته‌های پژوهش حاضر نیز تکرار گردید.

تأثیر عوامل روان‌شناختی در تاب‌آوری افراد دارای ناتوانی با دیدگاه Carver (۱۳) مطابقت دارد. او بر این باور است که انسان‌ها فعالانه دنیا فردی و اجتماعی خود را می‌سازند و شیوه مفهوم‌سازی شرایط زندگی، بر بهزیستی آنان تأثیر فراوانی دارد. به عنوان مثال، یک دیدگاه خوش‌بینانه اثرات کوتاه مدت و بلند مدت بهتری نسبت به یک دیدگاه بدینانه دارد (۱۳). همان‌گونه که یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، دیدگاه همراه با امید، پشتکار و روحیه شکست‌ناپذیری و مبارزه‌طلبی بود که مسیر پیشرفت روایتگر را هموار ساخت.

نتیجه‌گیری

ناتوانی و نقص به طور قطع منجر به معلولیت و شکست در عرصه‌های زندگی نمی‌شود. بیان این نکته در قالب پژوهش خودمردم‌نگارانه و تجارب دست اول فردی که دارای محدودیت بینایی است، ارزش علمی فراوانی برای جامعه افراد دارای نیازهای ویژه و متخصصان امر توانبخشی دارد. همان‌گونه که در بخش اول مقاله حاضر توضیح داده شده است، شیوه پژوهشی خودمردم‌نگارانه فرصت مغتممی برای شنیده شدن صدای متخصصان دچار ناتوانی می‌باشد.

زندگی و شهری و محدودیت آزادی حرکت اشاره شد. در تمام دوره‌های تحصیلی، عدم اختصاص زمان و مکان مناسب مطالعه برای وی چالش برانگیز بوده است.

منابع روان‌شناختی

الف. وابستگی/ استقلال: داستان زندگی این نویسنده، حکایت مبارزه بین استقلال و وابستگی است. او اذعان داشت که در هنگام نیاز، بدون احساس ضعف در خواست کمک می‌کرد. وی با تلاش برای موفقیت در ورزش و تحصیل، استقلال خود را تا حد امکان حفظ کرده بود.

ب. احساس آسیب‌پذیری: در تمام دوره‌های یاد شده، شواهد فراوانی وجود دارد که نویسنده احساس می‌کرده که در معرض خطرات جسمی و روحی قرار گرفته است. از جمله این موارد می‌توان به احساس تفاوت با دیگران، حس ناکامی، احساس آسیب‌پذیری جسمی به دلیل حادث و استرس‌های محیطی مربوط با جهت‌یابی، استاندارد نبودن فضای دانشگاهی و نبودن اشخاص آشنا به نوع هدایت نایینایان اشاره کرد.

ج. سوگ: همان‌گونه که در دوره اول مشاهده می‌شود، نویسنده و والدین او قادر به پذیرش نایینای نبودند و همگی امید داشتند که این مشکل به مرور زمان حل شود، اما هر سال با کاهش بینایی، آن‌ها بیشتر به سمت پذیرش این واقعیت پیش رفتند. موتور محركه نویسنده برای تلاش به سوی موفقیت، حس کردن نگرانی و سوگواری والدین در از دست دادن نایینای او بود.

د. استرس: در همه جای این روایت مشاهده می‌شود که نویسنده همواره دچار استرس‌های محیطی و روان‌شناختی فراوانی بوده که به دلیل موانع پیش روی وی ایجاد می‌شده است.

منابع تاب‌آوری

منابع محیطی

الف. سرمایه اجتماعی: حضور مداوم حمایت اجتماعی در تمامی دوره‌ها قابل مشاهده است. این حمایت شامل حمایت خانوادگی، دوستان و مرکز نایینایان دانشگاه بوده است. او نقش فعالی در ایجاد و گسترش شبکه اجتماعی خود داشت.

ب. عدم حمایت بیش از اندازه: گرچه روایتگر در همه جای این روایت بر اهمیت سرمایه اجتماعی در مسیر پیشرفت خود اذعان داشت، اما بیان کرد که یکی از دلایل موفقیتش، عدم حمایت بیش از اندازه خانواده بوده است.

منابع روان‌شناختی

الف. احساس عدم قدرت و کنترل: گرچه نویسنده گاهی در شرایطی قرار داشته است که احساس عدم قدرت و کنترل شرایط را می‌کرد، اما فضایی که بر کل روایات حاکم می‌باشد، حکایت از احساس قدرت و کنترل وی بر شرایط دارد.

ب. نگرش مثبت به خود: گرچه نویسنده به طور مستقیم اشاره نمی‌کند، اما از روایات چنین برمی‌آید که با وجود مشکلات فراوان، او دارای احساس اعتماد به نفس و عزت نفس بالایی بود و تسلیم احساسات نامیدی و یا بی‌انگیزگی نشد و تمرکز را بر گسترش مهارت‌ها گذاشت.

ج. پشتکار و امید: همچنین، روایت بیان شده بیانگر تلاش فراوان نویسنده برای موفقیت و امید وی به آینده است. او با داشتن روحیه مبارزه‌طلبی و سرخستی جهت رسیدن به اهدافش، هرگز از تلاش نایستاد و تسلیم موانع و مشکلات پیش رویش نشد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله نویسنده‌گان از خانم محمدی جهت بررسی روایات بیان شده و ارایه

References

1. World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). [Online] [cited 2011]; Available from: URL: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>
2. Bishop D, Rhind DJA. Barriers and enablers for visually impaired students at a UK higher education institution. *Br J Vis Impair* 2011; 29(3): 177-95.
3. Shakespeare T, Watson N. The social model of disability: An outdated ideology? *Research in Social Science and Disability* 2002; 2: 9-28.
4. Butz D, Besio K. Autoethnography. *Geogr Compass* 2009; 3(5): 1660-74.
5. Stake RE. Case studies. In: Denzin NK, Lincoln YS, editors. *The SAGE handbook of qualitative research* (Sage Handbooks). 2nd ed. Oaks, CA: SAGE Publications; 2000.
6. Teunissen GT, Visse MA, Abma TA. Struggling between strength and vulnerability, a patients' counter story. *Health Care Anal* 2015; 23: 288-305.
7. Dunn D. The social psychology of disability (academy of rehabilitation psychology series). 1st ed. Oxford UK: Oxford University Press; 2015.
8. Angelocci R. Risk, resilience and student success in college for students with vision disabilities [PhD Thesis]. New Orleans, LA: University of New Orleans; 2007.
9. Monahan LH, Giddan NS, Emener WC. Blind students: Transition from high school to college. *J Vis Impair Blind* 1987; 72: 85-7.
10. McBroom LW. Making the Grade: college students with visual impairments. *J Vis Impair Blind* 1997; 91(3): 261-70.
11. Graham-Smith S, Lafayette S. Quality disability support for promoting belonging and academic success within the college community. *Coll Stud J* 2004; 38(1): 90.
12. Skinner ME, Lindstrom BD. Bridging the gap between high school and college: Strategies for the successful transition of students with learning disabilities. *Prev Sch Fail* 2003; 47(3): 32-7.
13. Carver CS. Optimism. In: Lopez SJ, Snyder CR, editors. *The oxford handbook of positive psychology*. 2nd ed. Oxford, UK: Oxford University Press; 2009. p. 303-11.

Autoethnography: A New Research Method in Health and Rehabilitation Studies (The Second Part)

Azam Naghavi¹, Esmaeil Mohammadi²

Abstract

Original Article

Introduction: The aim of this research was to analyze the researcher's experiences of living with visual impairment through the autoethnography approach.

Materials and Methods: The autoethnography approach was employed in the present research. Data were collected through narratives of the second researcher that were audio-recorded through interviews. The first author analyzed the data using a thematic analysis approach.

Results: The 64 codes that were identified during analysis were categorized under the two major themes of barriers and sources of resilience.

Conclusion: Individuals with visual impairment can show a high level of resilience and achieve academic, occupational, and social success, but they need to overcome the barriers to and enhance their sources of resilience.

Keywords: Visual impairment, Resilience, Autoethnography, Research method

Citation: Naghavi A, Mohammadi E. Autoethnography: A New Research Method in Health and Rehabilitation Studies (The Second Part). J Res Rehabil Sci 2016; 11(6): 413-7

Received date: 15/07/2015

Accept date: 12/10/2015

1- Assistant Professor, Department of Counseling, School of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran
2- Department of Counseling, School of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Corresponding Author: Azam Naghavi, Email: az.naghavi@edu.ui.ac.ir